Published on (https://bnm.md)

30.12.2021

Conturile internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul III 2021 (date provizorii)

Conturile internaționale în trimestrul III 2021 (date provizorii) – materialul analitic integral [1]

Panelul cu principalii indicatori ai conturilor internaționale [2]

Buletin statistic Nr. 4, 2021

[3]

Anexe

[4]

Conform datelor preliminare, deficitul **contului curent** al balanței de plăți a Republicii Moldova, în trimestrul III 2021, s-a majorat comparativ cu cel înregistrat în perioada similară a anului 2020, atât ca valoare absolută, cât și relativ la PIB. Deficitul a constituit 400,38 mil. USD, fiind în creștere cu 14,1 la sută. Raportat la PIB, contul curent a constituit -10,2 la sută, față de -9,5 la sută în perioada similară a anului 2020. Această dinamică a fost determinată de creșterea deficitului comerțului exterior cu bunuri, în timp ce balanțele veniturilor secundare, serviciilor și a veniturilor primare s-au îmbunătățit.

Deficitul comerţului exterior cu bunuri înregistrat în balanța de plăți a constituit 1 086,19 mil. USD, cu 15,5 la sută mai mult față de trimestrul III 2020, din cauza creșterii mai semnificative a importurilor de bunuri (+365,85 mil. USD) față de majorarea exporturilor (+220,14 mil. USD). Din punct de vedere geografic sporirea deficitului comercial s-a datorat deficitului cu țările UE-27 (+30,1 la sută) și țările CSI (+25,3 la sută), în timp ce deficitul comercial cu alte țări a scăzut (-33,5 la sută).

În trimestrul III 2021, s-au majorat atât prețurile la bunurile exportate - cu 8,1 la sută comparativ cu trimestrul III 2020, cât și volumul fizic al acestora (+25,9 la sută) (conform indicilor valorii unitare și indicilor volumului fizic la mărfurile exportate, inclusiv bunurile pentru/după prelucrare pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate). Din punct de vedere geografic, creșterea exporturilor de bunuri a fost determinată de evoluția livrărilor în toate regiunile: alte țări (+128,20 mil. USD), UE-27 (+59,00 mil. USD) și CSI (+32,94 mil. USD). Din perspectiva structurii exporturilor pe categorii de bunuri, cea mai mare contribuție pozitivă a avut-o majorarea de 2,0 ori a exportului de produse agroalimentare, iar cel mai mare impact negativ l-a avut scăderea cu 7,4 la sută a exportului de mașini, aparate, echipamente.

La majorarea importurilor de bunuri a contribuit atât dinamica volumului fizic al bunurilor importate (+9,1 la sută), cât și evoluția prețurilor la acestea (+15,1 la sută) (conform indicilor valorii unitare și indicilor volumului fizic la mărfurile importate, inclusiv bunurile pentru/după prelucrare pentru care nu are loc

schimbul dreptului de proprietate). Din punct de vedere geografic, creșterea importului de bunuri a fost determinată, în principal, de majorarea cu 188,08 mil. USD, a livrărilor din UE, urmată de importurile din CSI (+113,82 mil. USD) și cele din alte țări (+63,95 mil. USD). Din punctul de vedere al structurii importurilor pe categorii de bunuri, la creșterea importului total a contribuit cel mai mult importul de produse minerale, care s-a majorat de 2,1 ori față trimestrul III 2020, precum și importul de produse ale industriei chimice, care a sporit cu 31,9 la sută și de maşini şi aparate, echipamente – cu 18,4 la sută.

Excedentul comerțului exterior cu servicii a totalizat 136,33 mil. USD, crescând cu 18,6 la sută față de trimestrul III 2020, evoluția a fost determinată de majorarea mai semnificativă a exporturilor de servicii (+125,49 mil. USD) decât a importurilor (+104,15 mil. USD). Majorarea exportului de servicii a fost determinată, în primul rând, de serviciile de călătorii (+44,8 la sută), de transport (+69,8 la sută), de servicii profesionale şi de consultanţă managerială (+2,9 ori). Creșterea importului de servicii a fost determinată de majorările semnificative înregistrate la serviciile de călătorii (+64,0 la sută) și de transport (+36,0 la sută). Astfel, balanța serviciilor de călătorii a marcat o descreștere cu 24,4 la sută, în timp ce balanța serviciilor de transport s-a majorat de 2,1 ori. Balanța serviciilor informatice a continuat să crească și în trimestrul III 2021 ca urmare a sporirii mai semnificative a exporturilor (+23,27 mil. USD) decât a importurilor (+3,22 mil. USD).

În trimestrul III 2021, excedentul veniturilor primare s-a majorat cu 21,0 la sută comparativ cu trimestrul III 2020, ca urmare a creșterii intrărilor (+5,4 la sută), dar și a scăderii ieșirilor de venituri primare (-2,3 la sută). Astfel, în cadrul intrărilor de venituri primare, s-a majorat cu 6,9 la sută remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți, în timp ce intrările sub formă de venituri din investiții obținute de rezidenți s-au diminuat cu 46,1 la sută, totalizând 4,56 mil. USD. În cadrul ieșirilor, au scăzut cu 2,9 la sută veniturile din investiții ce revin nerezidenților, în special plățile de dividende.

Veniturile secundare au înregistrat o creștere a excedentului cu 14,9 la sută față de trimestrul III 2020. Transferurile personale primite din exterior de rezidenți s-au majorat cu 8,6 la sută și au constituit 313,09 mil. USD. Soldul excedentar al asistenței tehnice, ajutorului umanitar și a granturilor primite în cadrul cooperării internaționale de toate sectoarele instituționale a crescut cu 40,4 la sută, comparativ cu perioada similară a anului precedent, și a totalizat 71,99 mil. USD.

Remiterile personale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova în trimestrul III 2021 s-au majorat cu 10,8 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent și au constituit 523,28 mil. USD, ceea ce reprezintă 13,3 la sută relativ la PIB. Creșterea intrărilor de remiteri a fost determinată de remiterile din UE-27 și alte țări, care s-au majorat cu 23,5 la sută și 1,6 la sută, respectiv. În același timp, s-au diminuat remiterile din CSI cu 6,7 la sută. Plățile de remiteri către nerezidenți (debit) au constituit 119,96 mil. USD, în creștere cu 18,5 la sută, fiind îndreptate, în principal, spre țările UE (48,1 la sută din total).

Contul de capital a consemnat un deficit de 26,63 mil. USD, ce s-a majorat cu 4,8 la sută față de trimestrul III 2020. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile de capital înregistrate de sectorul privat (+36,7 la sută mai mari comparativ cu perioada similară a anului precedent), în timp ce intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 1,81 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent şi contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacţiilor curente şi de capital ale rezidenţilor Republicii Moldova cu nerezidenții, **necesarul net de finanţare** externă a constituit 427,01 mil. USD, ceea ce reprezintă 10,9 la sută în raport cu PIB.

În **contul financiar** al balanței de plăți a fost înregistrată o scădere considerabilă a activelor sub formă de

numerar și depozite, care au fost principala sursă de finanțare a deficitului de cont curent în trimestrul III 2021. De asemenea, la finanțarea deficitului de cont curent au contribuit alocările de DST de la FMI, creditele comerciale și avansurile acordate entităților rezidente de către partenerii comerciali nerezidenți și investițiile directe. Astfel, în trimestrul III 2021, contul financiar al balanței de plăți a înregistrat intrări nete de capital în valoare de 368,99 mil. USD, ca urmare a diminuării nete a activelor financiare ale rezidenților cu 28,28 mil. USD, precum și a majorării nete a angajamentelor rezidenților față de nerezidenți, în sumă de 340,71 mil. USD.

Diminuarea netă a **activelor** a fost determinată de scăderea cu 236,97 mil. USD a activelor sub formă de numerar și depozite (din care activele altor sectoare s-au redus cu 344,72 mil. USD, iar cele ale băncilor licențiate s-au majorat cu 107,75 mil. USD). Concomitent, au crescut substanțial activele oficiale de rezervă ale BNM, cu 216,62 mil. USD. Partenerii comerciali nerezidenți au efectuat achitări nete în valoare de 15,38 mil. USD la creditele comerciale și avansurile acordate lor anterior de către rezidenții moldoveni, iar activele externe ale rezidenților sub formă de investiții directe în străinătate au scăzut cu 0,74 mil. USD. În același timp, au crescut activele externe ale rezidenților sub formă de împrumuturi – cu 8,19 mil. USD.

În trimestrul III 2021, **pasivele** s-au majorat, în special, datorită alocării de drepturi speciale de tragere de către Fondul Monetar Internațional în vederea combaterii crizei economice globale. Astfel, proporțional cotei de participare, Republica Moldova a primit 165,30 mil. DST, echivalentul a 234,48 mil. USD. La majorarea pasivelor au contribuit, de asemenea, intrările de investiții străine directe în sumă netă de 83,25 mil. USD, determinate de majorarea, cu 48,61 mil. USD, a valorii nete a participațiilor la capital și a acțiunilor în posesia nerezidenților, de reinvestirea profiturilor în valoare de 25,37 mil. USD, precum și de majorarea datoriilor față de investitorii străini direcți cu 9,27 mil. USD. De asemenea, s-au majorat cu 82,80 mil. USD, în valoare netă, angajamentele sub formă de credite comerciale și avansuri ale altor sectoare.

Angajamentele externe sub formă de împrumuturi au scăzut cu 59,68 mil. USD. Tragerile brute de împrumuturi pe parcursul perioadei de referință au constituit 98,86 mil. USD, iar rambursările – 158,54 mil. USD. Administrația publică a contractat, în trimestrul III 2021, împrumuturi externe noi în valoare 25,40 mil. USD, principalii creditori fiind: Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 7,90 mil. USD; Asociația Internațională de Dezvoltare – 7,02 mil. USD; Banca Europeană de Investiții – 6,72 mil. USD; Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 2,93 mil. USD etc. Banca Națională a Moldovei a rambursat 12,76 mil. USD din împrumuturile contractate anterior de la FMI.

Poziția investiţională internaţională a Republicii Moldova, la 30.09.2021, a constituit -5 692,27 mil. USD (sau 43,4 la sută relativ la PIB), soldul net debitor aprofundându-se față de sfârşitul anului 2020 cu 4,9 la sută. Soldul activelor financiare externe a însumat 5 858,78 mil. USD, în creștere cu 0,1 la sută de la începutul anului, iar al pasivelor – 11 551,05 mil. USD, majorându-se cu 2,4 la sută.

Creșterea poziției activelor financiare s-a datorat altor schimbări (+711,46 mil. USD). Concomitent, fluxul negativ înregistrat în balanța de plăți (-614,21 mil. USD), fluctuația ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA (-90,16 mil. USD) și modificarea prețurilor instrumentelor financiare (-0,47 mil. USD) au influențat soldul activelor financiare în sensul scăderii.

Poziția activelor oficiale de rezervă, de asemenea, s-a majorat (+4,7 la sută) și a constituit 3 961,82 mil. USD la 30.09.2021, ceea ce corespunde tuturor criteriilor de suficiență: acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 6,5 luni de import efectiv); acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 155,9 la sută); acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 86,0 la sută); acoperirea a 100-150% din suma: 30% din datoria externă pe termen scurt + 15% din alte angajamente externe

+ 5% din M2 + 5% din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 214,3 la sută).

Majorarea soldului pasivelor a fost determinată de fluxul pozitiv înregistrat în balanța de plăți (+637,59 mil. USD). Fluctuația ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA (-269,69 mil. USD), modificarea prețurilor instrumentelor financiare (-79,99 mil. USD), precum și alte schimbări (-17,26 mil. USD) au dus la scăderea poziției pasivelor externe. Din punctul de vedere al structurii PII pe sectoare instituționale, BNM și administrația publică au înregistrat scăderea poziției lor relative la PIB, în timp ce societățile care acceptă depozite și alte sectoare au înregistrat creșterea pozițiilor lor nete comparativ cu sfârșitul anului 2020.

Evoluția pasivelor externe a fost determinată de majorarea poziției drepturilor speciale de tragere din cadrul altor investiții, al cărei sold a crescut de 2,4 ori de la începutul anului datorită fluxului înregistrat în balanța de plăți (+234,48 mil. USD), care reprezintă alocările de DST de către FMI drept suport în combaterea crizei economice globale.

Poziția angajamentelor sub formă de investiții directe s-a majorat cu 0,2 la sută de la începutul anului 2021. Soldul investițiilor directe în capitalul propriu a totalizat 2 857,58 mil. USD (+1,6 la sută comparativ cu 31.12.2020), iar al instrumentelor de natura datoriei 1 900,60 mil. USD (-1,8 la sută). În distribuția geografică a investițiilor directe sub formă de participații și acțiuni acumulate, investitorilor din ţările UE-27 (fără Marea Britanie) le-a revenit ponderea majoritară de 86,0 la sută, CSI au deţinut o pondere de 0,9 la sută din totalul capitalului propriu acumulat, iar cei proveniți din alte ţări – de 13,1 la sută.

Datoria externă brută a Republicii Moldova s-a majorat pe parcursul trimestrului III 2021 cu 2,7 la sută și a totalizat 8 664,18 mil. USD la 30.09.2021, ceea ce constituie 66,1 la sută raportat la PIB (-4,5 p.p. față de 31.12.2020, datorită PIB-ului în creștere).

Cea mai mare parte a soldului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (70,4 la sută), care a constituit 6 099,72 mil. USD la 30.09.2021, fiind în creștere față de începutul anului cu 1,5 la sută. Datoria externă pe termen scurt a crescut cu 5,7 la sută pe parcursul perioadei ianuarie-septembrie 2021 și a constituit 2 564,46 mil. USD la 30.09.2021.

Datoria externă publică a reprezentat 30,3 la sută din totalul datoriei externe, însumând 2 623,66 mil. USD (+8,0 la sută de la începutul anului). Datoria externă privată s-a cifrat la 6 040,52 mil. USD, majorându-se cu 0,6 la sută față de 31.12.2020.

Cea mai mare parte a datoriei externe, peste 64 la sută, la situația din 30.09.2021, îi revine datoriei sub formă de împrumuturi și alocări de DST și titluri de angajamente, ce constituie 5 575,37 mil USD (+1,8 la sută față de 31.12.2020). Conform situației de la 30.09.2021, principalul creditor al statului este FMI cu 32,4 la sută (849,75 mil. USD) urmat de Grupul Băncii Mondiale cu o pondere de 31,2 la sută din totalul datoriei publice sau 819,25 mil. USD (din care datoria față de AID a constituit 702,26 mil. USD, față de BIRD – 393,94 mil. USD) și BEI cu 16,3 la sută (426,81 mil. USD).

Mai multe detalii pot fi găsite în materialul analitic integral pentru conturile internaționale (sus), precum și în materialele analitice separate pentru balanța de plăți, poziția investițională internațională și datoria externă, publicate pe pagina web oficială a BNM:

- Balanța de plăți în trimestrul III 2021 (date provizorii) [5];
- Poziția investițională internațională la sfârșitul trimestrului III 2021 (date provizorii) [6];
- Datoria externă brută la sfârșitul trimestrului III 2021 (date provizorii [7]).

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- Balanța de plăți (MBP6) [8]
- Poziția investițională internațională (MBP6) [9]
- Datoria externă brută (MBP6) [10]

See also

Tags

Balanţa de Plăţi [11]

Datoria Externă [12]

Poziţia Investiţională Internaţională [13]

statistics [14]

evoluția conturilor internaționale [15]

conturile [16]

Source URL:
https://bnm.md/en/node/63136

Related links:

[1] https://bnm.md/files/01_NA_2021_q3_.pdf [2] https://bnm.md/files/02_CI_dashboard_2021_q3.pdf [3] https://bnm.md/files/Buletin_statistic_4_2021_1.xls [4] https://bnm.md/files/03_Anexe_CI_q3_2021_web.xls [5] https://bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-trimestrul-iii-2021-date-provizorii [6] https://bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2021-date-provizorii [7] https://bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2021-date-provizorii [8] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml [9] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [10] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml [11] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [12] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [13] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [14] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics [15] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=evoluția conturilor internaționale [16] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=conturile